QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimo-sexto Februarii, anno M. DCC. L.

M. JOSEPHO DE JUSSIEU, Regiæ Scientiarum Academiæ Socio, Doctore Medico, Præside.

An à Ligaturâ *Polypi narium tutior Curatio?*

I.

DEFORMIS incommodusque tumor narium cavitatem quandoque infestat, Polypum antiqui recentioresque Medici nuncupant. Congruatne à radicum ejus cum multiplici pedum numero petita comparatio, Philologorum est inquirere: præstat tumoris speciem, naturam curationemque diligentiùs quàm etymon dignoscere. Primùm oculis se mole modò majorem præbet, exiguum, amplioremve in naribus locum occupans; color huic albicans, rubicundus, plumbeo-livescens; substantia mollis, firmior, aut scirrhosa, vel ad Œdema, vel ad Sarcoma, vel ad Carcinoma refertur; forma vel pyrum petiolo suffultum, vel cavitatem in quâ concrescit, huic sese aptando, exprimit, eâque parte quâ membranæ pituitosæ hinc illinc expansæ potiùs quàm cartilaginibus aut ossibus adhæret, vel latâ basi protuberans, vel pyri instar petioli adminiculo pendulus incrementum suscipit. Quis verò hospitis inimici in unâ sæpiùs, quandoque in geminâ nare nidulantis incommoda enarret? olfactûs sensum ex exquisitissimo hebetem redditum, inspirationis exspirationisque libertatem oppressam, ingratum loquelæ sonum, graveolentem stagnantis pituitæ aut fœtidum puris ex aperto tumore stillantis odorem omnibus teterrimum. Quid si prætereà partium solidarum læsionem spectes? hæ nimirùm tumore circumscribi impatiente coarctantur, qui adeò interdùm luxuriat, ut pendulus antrorsùm indecorè se præbeat, aut ad oris fundum retrorsùm prolabens suffocationis metum incutiat? Quid si nimiùm dilatatis narium claustris, non sine gravi organi fabricæ damno, & ipsorum, quibus cavitas efformatur, ossium compaginis dissolutione, extrorsùm latiùs aliquando serpat, faciemque (*a*) turpiter peragret? incommodo ac dedecori nonnumquam dolor additus, gravans ac pungens pro variâ mali indole certam curationem postulat; reddendus simul faciei decor, ac restituenda odoratûs, respirationis & loquelæ facilitas; quâ arte, quibus instrumentis, quibus cautionibus rem exequaris, hoc opus, hic labor est.

(a) *Job. à Meekren Obs. Chirurg. cap.* XI.

I I.

POLYPI originem quæris? à parvo in membranâ pituitosâ tuberculo exortus, in modum fungi petiolo innixus crescit, & molem amplam sensìm acquirit, at latiori basi donatus, vel multiplici radice annexus in tumorem prominet; illic unam aut alteram, ex copiosissimis glandulis, quibus internas nares obvestiens membrana referta est, tumefactam accusa; hîc numerosiores glandulas textumque ferè totum membranæ perverso modo germinare deprehendes. Stagnet in glandularum vasis, aut pituitariæ membranæ textu, sanguis, humorve quilibet, en tibi proxima mali causa; hinc vasa distenduntur, distenta tonum amittunt, languidè resiliunt, sensim sine sensu humori appellenti cedunt, producuntur, aggeriturque intrà vasorum parietes morâ lentescens humor, & circuitui perficiendo impar; lentorem humoris tumorisque molem auget productæ quâ continetur membranæ fibrarum inertia, à scaturiente quo illinuntur distendunturque muco jugiter fota. Remotam habes polypi causam in uberiore sanguinis aut lymphæ ad membranam pituitariam appulsu, in viscidiori utriusque crasi & excretoriorum vasorum obstructione, hisque locum dabunt permulta hanc sanguinis humorumque illuviem, aut diathesin in nares inducentia, frequentes hæmorrhagiæ intempestivè sedatæ, hæmorrhoidum mensiumque suppressi fluxus, &c. Coryza, pituitariæ membranæ inflammatio, excoriatio vel levis, narium importuna sordescentibus digitis contrectatio, casus, ictus, & extraneum quicquid in cavitatum recessu nidulans, aut in ossium cartilaginumque substantiâ infixum hærebit, ea denique in membranâ pituitariâ dispositio, quæ in fibrarum, vasorum glandularumque laxitate consistit, singula excrescentiæ polyposæ ansam præbent. Variant tumoris color, substantia, indoles pro humorum vitio vel causarum varietate; albicantem, mollem, indolentemque faciunt, serosi humoris quo constat visciditas &

rarior membranæ pituitariæ textus, productarum ejus fibrarum vieta ductilitas. Eò intentiùs obſcuriùſve rubeſcet polypus firmiorique ſubſtantiâ donabitur, quò vividiori, craſſiorive ſanguine vaſa infarcientur; ſi ob diſtentos venoſo ſanguine ramulos varicoſa fiat membrana pituitaria, Polypi formam æmulabitur, nunc creſcens, nunc decreſcens, interdum cruorem fundens, non Lunæ phaſium conſenſu ut finxerunt quidam, ſed pro vario plethoræ gradu. Sin craſſiore lymphâ turget per fluidarum partium ex morâ diſſipationem, aut imprudentem ſtypticorum abſorbentiumve applicationem, in ſchirrhum evadit: ſic & qui priùs benignæ fuerat indolis tumor, mutatâ ſanguinis & lymphæ craſi, principiis eorum ſalino acido-corroſivis evolutis, & rigidè vaſorum parietes pungentibus, aut irritantium, eſcharoticorum infauſto uſu excandeſcens, carcinodes fit colore lividus, durus, acerbè excrucians. Cum demùm ſanguis aut lympha ſtrumoſo, ſcorbutico, venereoque intingitur viru, aut aliâ contractâ labe inquinatur, eodem vitio tumor inficitur, novas germinandi vires haurit, nullis, niſi deſtructo priùs contagioſo veneno, remediis ceſſurus. Polypum benignum facilè, altis verò radicibus latè expanſis hærentem, gravioribuſque ſtipatum ſymptomatis difficilè attingas, carcinodem omninò tentare nefas.

I I I.

VARIAM in narium cavitate Polypi ſedem veſtigare, inſtrumenta, medicamenta, morbo convenientia, internæ ſtructuræ accommodata, eligere, electa dirigere abſtineat Medicus, niſi penitius ſeduloque perſpecta priùs innotuerit organi fabrica, nonniſi ſcrupuloſæ anatomes * ope obtinenda. Hâc prælucente face latentis morbi genium, auxiliorum armaturam, tutioremque adminiſtrandorum viam aſſequeris. Efformatur ex plurium oſſium & cartilaginum coagmentatione naſi gemina cavitas; hanc ſepimento diſtinctam nares internas vocant; externè patentes, nares externas; ad lacunar faucium poſteriùs protenſas, nares poſteriores. Mediam ſuperiorem & maximam hujus cavitatis partem os Ethmoides occupat; cellularum diverticulorumque apparatu inſigne, tenellulis oſſeis lamellis conflatum totumque fragile: hujus baſin conſtituunt oſſa turbinata ſuperiora, inferiùs oſſibus maxillaribus & palatinis annexa prodeunt inferiora. Infernè latior rectaque à naribus externis ad nares poſteriores via datur, adeò ſupernè arctata, ut vix ſeptum inter & oſſa turbinata ſuperiora atque ſpongioſum Ethmoidis corpus unius lineæ ſuperſit intervallum; iſthmus dicitur. Lamina ex oſſis Ethmoidis tabulato criboſo deſcendens anteriùs, vomer verò poſteriùs, ſeptum narium abſolvunt. Varii in naribus aperiuntur ſinus, maxillares ad latera, oſſa turbinata ſuperiora inter & inferiora, ponè ſaccum lachrymalem; hiant deorſum frontales ſupra orbitas extenſi, & cum cellulis Ethmoidis communicant, dehiſcunt verò antrorſum ſphenoidales ſub Ephippio latentes, ponè oſſa turbinata ſuperiora. Anfractus, cellulas & narium ſinus obveſtit internè membrana pituitaria dicta, immediatè perioſteo & perichondrio ſuperſtrata, veſiculari textu donata; ad nares externas tenuior, cuti & cuticulæ confundi videtur, circa ſeptum in parte infernâ narium atque circa oſſa turbinata craſſior, ſpongioſior, villis tenuiſſimis, confertiſſimis ſuperficie tenus obſita, punctis glanduloſis ubique referta; vaſa excretoria præſertim in ſepto, & turbinatorum oſſium parte antequam dehiſcant, longum ſinuoſumque priùs iter emetiuntur: Polypi in hac membranæ pituitariæ parte præ cæteris adnaſcendi occaſio. Muco per ſecretionem undequaque ſtillante continenter irroratur, humoris, qui oculorum ſuperficiei lubricandæ deſtinatur, reſiduæ partis quæ per puncta lacrymalia, hinc per ſaccum ductumque lachrymalem advehitur, ſtillicidio ſubjacet; aperitur enim ductus ille in cavitate narium ponè oſſa turbinata inferiora: tandem expirans jugiter humida ex pulmonibus aura varios narium receſſus percurrendo, pituitariam membranam madefacit. Sanguinem hæc membrana ab arteriæ maxiliaris *ramificationibus* accipit, revehunt *ramificationes* jugularis externæ. Nervos præcipuè olfactorios obtinet; hi ſunt filamenta involucro à dura piaque matre mutuato obveſtita, quæ per foraminula oſſis criboſi ſeu tranſverſalis Ethmoidis laminæ cranio egreſſa, in villoſam membranæ pituitariæ partem expanduntur. Oriundus ab ophthalmico ramulus filamentum dimittit quod cranium per foramen orbitale internum dictum repetit, mox unà cum filamento nervi olfactorii exit iterùm, ut in membranam pituitariam deſinat, alter denique ramulus à maxillari ſuperiori nervo qui cum intercoſtali communionem habet ſuppeditatus, ad poſteriores nares progreſſus ſupra oſſa turbinata & cæteras narium internarum partes diſpergitur. Hoc nervorum apparatu membrana pituitaria inſtructa odoriferorum impreſſiones percipit, cùm oculorum membranis, & reſpirationis inſtrumentis mutuum fœdus ſervat. Qui variam Polypi naturam, ſedem, Ethmoidis fragilem ſtructuram, narium ambages, cerebri proximitatem, membranæ obveſtientis textum, indolem, ſenſum exquiſitum, nervorum, vaſorum exortum, copiam, diſtributiones noverit, non diu hærebit in deligendâ certiori operandi methodo.

* Clariſ. Winſlow. Expoſ. Anat.

IV.

JAM si te ad tumoris exſtirpationem accingas, è triplici qui ſe ſe offert modo, ſectione nimirùm, avulſione, aut conſumptione, quemnam antepones? Primus inſtrumento folii Myrtini formam referente utrinque ſecante, vel cultello ad extremum in falcem, aut ſecantem ſemicirculum formato, tentatur; hoc ad mali radices ſtrenuè perlato, illas ſalvis cartaligine oſſeque abſcindunt, abſciſſumque Polypi corpus hamulo vel forcipe foràs extrahunt, vel repetitis vicibus ſectionem abſolvunt, uſque dum liberior fiat aëris per nares exſpiratio. At methodum infidam, dirigendi per cœca loca inſtrumenti difficultas, ſubſequenſque nec facilè ſiſtenda hæmorrhagia nonne ſatis arguunt? Avulſionem qui malunt, vel Polypum forcipe apprehendunt, movent huc illuc, donec paulatim diſtractum aut integrum aut per fruſtula penitùs evellant, vel apprehenſi diſtortione continuâ adhæſiones dilacerant; ſed heu crudeliter ſuſceptæ curationis damna, quantò longiùs morbi incommoda ſuperant! violentiùs enim divulsâ extenſili pituitariâ meninge, ſequitur nonnunquam Ethmoidis denudatio, filamentorum olfactorii nervi proximè ad originem diæreſis, ſanguinis è ruptis vaſis profluvium, fœdum putidum ulcus ozæna, caries denudata oſſa conſumens, novaque pejor prioris Polypi ab excoriatione germinatio. Haud felicior eſt illius ad conſumptionem eſcharoticorum aut actualis cauterii applicatio, dum Eſcharotica ſpecillo, turundâve ad tumorem deferunt, vel per cannulam argenteam ad Polypum ejuſque radices directam intromiſſo crure cauterii actualis, pertingit cannulæ extremum, partem deurunt. Periculoſæ quidem plena aleæ operatio in quâ cùm nec ſciat Chirurgus quam narium partem attingat, nec moneat inſtrumentum, ſuæ imprudentis fiduciæ brevì pœnas luet æger, labyrinthorum Ethmoidis deſtructione, læſione ſepti, vicinarum partium exuſtione ac irritamento, inflammatione demùm cerebro communicatâ. Tumoris potiùs ligatione palmam conſequeris, ſeu altis ſeu apparentibus ille radicibus adhæreſcat, mole parvum, & petiolo tereti appenſum facilè, magnum & latiori baſi protuberantem difficiliùs ſtringes hâc methodo: ægro in ſellâ brachiis dorſoque mobili inſtructâ collocato, caput retrorsùm inclinatum firma, per nares externas forcipis non inciſoriæ crura immitte, diductis cruribus Polypum arripe, arreptum leniter foras trahe, quantùm ſubſtantiæ mollities permittet; forcipe hoc in ſitu manente, filum ceratum, quàm altè fieri poteſt, ſuprà partem foras deductam religandum injice, duplici modo conſtringe; novæ, ſi poſſit illæſa attrahi, prodeunti Polypi parti alterum filum ſuperiùs injice, tum vel totum opus naturæ conamini committe, vel forfice ſcalpellove portionem tumoris infrà deligatum filum adime, ſenſim enim Polypus intercepto humorum appulſu, per compreſſionem ſolito defraudatus pabulo, à ſuperioribus partibus disjunctus, emortuus intrà 8 vel 9 dierum ſpatium excidet. Polypum verò in fundo oris pendulum, vel in aliocumque difficilori receſſu latentem religare propiùs ad originem geſtienti; inſtrumento, curracem laqueum altè deferente, tibi opus erit quodque arctiùs conſtringendi atque extrorsùm trahendi facultatem tibi miniſtret. Illud ſit ad ſpecilli formam fabricatum, pomulo oculato ad extremitatem donatum, incurvum; brevius longiuſve pro tumoris propiore altioreve ſitu, firmum ac ſolidum; ſic tamen ut anguſtos narium mæandros abſque læſionis metu penetret: per rimam pomuli oculati filum ceratum quod extremitate anſulam curraci laqueo comprehenſam geſtet tranſagito, dein ſimul ac pomulum naribus inditur, tumori inducas laqueum, alioque ſpecillo laqueùm circumcircà ita temperes, ut dum pomulum altiùs adigitur, is tumorem æqualiter ambiens ſemper aſcendat, quoad reniti pomulo quid ſentiatur; tum fili extremitatem pendulam trahas; nodoque pomuli oculati ope firmato, ſpecillum illud pomulo donatum educas, quod per totum curationis tempus ſingulis diebus rursùs indendum erit, ut filo per rimam pomuli tranſacto laqueum magis ac magis conſtringas, quoad tumor obliteretur. Qualicunque utroque in caſu utaris ligatione, abſque cruciatibus, ſalvis omnibus vicinis partibus, & ſine labentis in ſtomachum cruoris incommodo rem feliciter abſolves.

V.

QUAMVIS internæ narium ſtructuræ conſervationi, Polypi ligandi methodus meliùs quàm alia quævis faveat, Pituitariæ membranæ excoriationi, nervorum & duræ matris appendicum divulſioni, vaſorumque turgeſcentium ruptioni occurrat, à recenſitorum ſymptomatum ſævitie, ægrum incolumem præſtet, tumorique abſque dolore compedes injiciat: hujus ope parùm te profeciſſe putes, niſi integram Polypi ſeparationem radicitùs obtinueris. Hâc autem methodo quin eam obtineas ne dubites. Hi nimitùm ex eâ fructus perceptum eunt, tumoris lapſus non ſolùm, ſed etiam vaſorum ligationis ope, mutata conditio, legitimæ circuitûs normæ in membranâ pituitariâ reſtitutio, & deſtructa illius vitiosè germinandi diſpoſitio. Polypus enim vel petiolo pendulus, vel baſi latâ

protuberans si pituitariæ membranæ adhærescat : debilitatum utroque in casu vasorum tonum, vasaque humoris aggesti mole distenta longiùsque producta arguit. His compressis per injectum laqueum, sanguinis & humorum denegatur aditus, dùm ad vicina & lateralia copiosior liberiorque fit refluxus. Hæc ultima restituto ac crescente eorum elatere validiores oscillationum impetus exercent, & priora in quibus Polypus radicatur jam flaccescentia tandem obliterant. Hinc licet exactè Polypi radices non comprehendat ligatura, dummodò maxima tumoris moles intercipiatur, integer tumor marcescet, morietur, ac decidet. Non aliter ad umbilicum funiculus pariterque ad annulos vasa spermatica eâ parte quæ suprà constrictionem est excidunt; ob vasorum vicinorum ejus partis quæ excidit elaterem auctum à constrictione multò inferiori. Nec pereunt tantùm arte illâ radices tumoris, verùm etiam nova alterius Polypi adnascendi occasio aufertur; dùm enim importunâ tumoris mole pituitaria membrana allevatur, æquabilior fit sanguinis & humorum distributio, quemadmodùm ferè uterus enixo fœtu restituitur. Quibus non sapit ligatio, tædiosam fili, nodi, instrumentorum supellectilem, utendique difficultatem culpant; at suam potiùs imperitiam accusent : cùm Polypi ligationem, nonnisi Chirurgo exquisitâ narium anatome imbuto, firmissimâ ac dexterrimâ manu prædito, versatissimoque suscipiendam proponamus. Porrò dùm promptiùs nec minùs feliciter avulsione, sectione & consumptione, curationem obtineri affirmant; citiùs quidem, sectione & avulsione, fatendum; at si feliciter, illud, benigniori fortè tumoris naturæ, situique commodiori, non methodorum securitati profectò tribuendum : multò seciùs enim res Chirurgo succedit, si altiùs firmioribusque radicibus tumor membranæ adhærescat; quis ægrum tunc diris moliminibus cruciatum non commiserescat? Funesta adeò crudelis operationis non desunt, nulla verò prudenter susceptæ ligationis exempla prostant. Exstirpato avulsione, aut sectione Polypo, æger hæmorrhagiam perpessus omnibus ut sedaretur irritò adhibitis amisit cum sanguine vitam; nonnulli carie, ozænâ hemicraniâ, &c. tentati plenam dolore vitam traxerunt : alius quem nobis contigit observare, cauterio actuali recessus narium perlustrante, sibi cerebrum inuri querulâ miserabiliter voce exclamavit, & convulsioni succedente lethargo, è numero viventium sublatus est. Tot rationibus ac experimentis adde ligationis antiquitatem. Ab ipso Hippocrate (*a*) in usu habita; *si enim*, inquit, *Polypus in naso innascatur, velut quiddam flatu distentum ex obliquâ nare intumescit : eximitur autem laqueo ad os pertractus.* Ligationem Galenus, de Vigo, Taeuinus, Gesnerus, commendârunt; feliciter susceptæ Forestus, Fabricius Hildanus (*b*) exempla proferunt. Quorum ultimus incipienti Polypo aliquandò ad radicem illius, instrumenti beneficio vinculum injecit, feliciter ipsum filo abscidit, adhibitisque per aliquot dies exsiccantibus remediis, ægrum restituit. Instrumenti à se perfecti, quod superiùs descripsimus ope, Glandorpius (*c*) Polypum exstirpavit : sicque hujus methodi præstantiam ratio docet, suadet auctoritas, & experientia demonstrat.

(a) *Hippoc. Lib. de Affectionib.*

(b) *Fabricii Hildani Epist. 61. Cent. 1.*

(c) *Math. Glandorp. lib. de Polypo. p. 40.*

Ergò à Ligaturâ *Polypi narium tutior Curatio.*

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes - Franciscus Paris.	*M. Ludovicus - Gabriel Dupré*	*M. Ludovicus - Claudius Bourdelin, Antiquus Facultatis Decanus, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, & in Horto Regio Chimiæ Professor.*
Dionysius - Claudius Doulcet.	*M. Antonius Petit, in Matronarum gratiam Anatomes, & Artis Obstetriciæ Professor.*	*M. Michaël-Ludovicus Vernage, Censor Regius.*
M. Bartholomæus - Tussanus le Clerc, Medicus Regis ordinarius.	*M. Stephanus Pourfour du Petit.*	*M. Michaël Peaget.*

Proponebat Parisiis CAROLUS-AUGUSTINUS VANDERMONDE, Macacæus apud Sinas, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1750, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1750.